

Janusz Głowacki Good night, Dżerzy

Příběh inspirovaný tragickou
a skandální postavou spisovatele
Jerzyho Kosińskiego

hošť

Před rokem, ještě než to všechno začalo

Roger a Raul jsou známí producenti z Broadwaye. Navštívil jsem je v jejich penthousu na západní straně horního Manhattanu. Byl to samostatně stojící domek, ze všech stran obklopený terasou, vila postavená na vrcholku dvacetipatrového věžáku. Parádní výhled. Na jedné straně řeka Hudson, pětkrát širší než Visla ve svém nejširším místě, po níž se od oceánu pomaloučku blížily dvě velké lodě. Na druhém břehu zářilo New Jersey a o trochu dál byly vidět oblouky mostu George Washingtona. Vpravo je Broadway a Central Park.

New Jersey je sice samostatný stát, ale je naprosto závislý na New Yorku. Pracovních míst je tam málo, zato mindráků až až. Pokud se někdo narodil na nesprávné straně Hudsonu, byť třeba ve velmi bohaté rodině, jsou jeho šance proniknout na Manhattan poměrně malé. A pro ty, kteří se narodili v Lodži, řekněme v Gdaňské ulici, je Manhattan místem naprosto nedosažitelným. Protože Manhattan je nepředvídatelný. Na první pohled je sice každému jasné, kdo může prorazit a kdo ne, ale na Manhattanu se stává, že i největší suveréni mizí beze stopy a beznadějně případy nečekaně vítězí.

Domek na střeše obklopovala malá džungle. V gigantických květináčích tam rostly banánovníky, sekvoje, pomerančovníky a palmy. K silnému kmeni jedné z nich se tiskl velký leguán a na křeslech spaly čtyři kočky. Producenti byli oděni v černých smutečních oblecích, protože před několika dny jejich pátá kočka, kocour Lakýrek, usnula na parapetu a rozplácla se na West Endu. Pravděpodobně to byla sebevražda, protože skoro všechny kočky na Manhattanu trpí depresemi. Lakýrka pochovali na exkluzivním hřbitově v New Jersey, na místě, kde je pohřben i slavný lev, který řve ve znaku společnosti MGM.

Dobře se nám povídalo, protože sám mám dvě kočky. První je obrovský rezavý kocour z Brooklynu, který je dotěrný a sebejistý. Jednou v noci jsem na východní straně Manhattanu, na rohu 96. ulice čekal na autobus. Nebylo to příjemné místo, nikde nikdo, tma, foukal silný vítr. No a samozřejmě, z mlhy se vynořil mohutný černochoch s dřevěnou klecí. Chvilí jsem se zabýval myšlenkou na útěk, ale na to jsem už byl příliš promrzlý a unavený. Takže jsem se nehnul z místa. Přistoupil ke mně a zeptal se, jestli mu můžu pomoci. Rychle jsem vytáhl pět dolarů. Vyndal z kapsy ruličku stodolarovek a přidal k nim mou bankovku.

„Ale no tak, brácho, takhle jsem to nemyslel, ale když jinak nedáš, tak dík,“ řekl. „Vem si tu kočku.“

Řekl jsem, že už jednu mám.

„Tak budeš mít dvě. Je to kocour, je zdravý, silný a vykastrovaný. Narodil se v Brooklynu a jmenuje se But.“

Položil klec na zem a odešel. Volal jsem na něj, ale on se ani neotočil. Zanesl jsem klec domů a otevřel ji. Zevnitř se vyplížil zrzek. Měl kulatou hlavu, velké tlapy a jantarové oči. Lhostejně si mě prohlédl a začal šmejdít po bytě. Neurotická kočka z Manhattanu seskočila ze svého místa na gauči. But přišel k misce se zdravým žrádlem pro kočky, opatrně ho očichal a začal jíst. Od té doby mám dvě kočky.

Pili jsme víno, bavili se o kočičí sebevraždě a všechno bylo fajn, dokud jsem se nezmínil, že píšu divadelní hru o Džerzym. Začal jsem jim popisovat první dějství.

PRVNÍ DĚJSTVÍ

Pohodlný, ale ne moc velký byt v centru Manhattanu. Za oknem bliká červený neonový nápis „American Airlines —

Something Special in the Air“. Píše se rok 1982, je zima. Část obývacího pokoje je oddělena tmavě rudým závěsem. Za ním spí manželka. Tato část nebude vidět, manželka se na scéně objeví jen jednou, až na úplném konci hry. Zpočátku uslyšíme pouze její hlas. Z obývacího pokoje se vchází do spisovatelovy pracovny. Pak je tam koupelna, velmi důležitá část scény. Na stěně visí stará vybledlá černobílá fotografie, na níž rodiče drží za ruce malého chlapce. V pokoji sedí u stolu nad partií šachu Džerzyho otec, oblečený tak, jak se oblékali zámožní židovští měšťané v roce 1940. Otcí je něco přes třicet. Přichází Džerzy, ten dnešní, newyorský, sedmapadesátiletý muž. V té hře se čas bude mísit a prolínat, stejně jako v životě. Je štíhlý, vysoký, s bohatou kšticí černých vlasů. Sundává si kabát. Zůstává v obleku a bílé košili. Samozřejmě má kravatu a drahé černé boty. Je o dobrých dvacet let starší než jeho otec. Stejně si ho vůbec nevšímá. Naopak otec na okamžik zvedá hlavu od šachovnice a dívá se na syna, pak pokrčí rameny a vrací se k analýze šachové partie. Džerzy prochází, zastaví se a řekne závěsu:

Džerzy: „Jsem doma.“

Manželka (hlas zpoza závěsu): „Bavil ses dobře?“

Džerzy: „Velmi dobře. Dobrou noc, miláčku.“

Manželka: „Good night, Džerzy.“

Džerzy vchází do pracovny a pustí záznamník, přitom si napouští vanu horkou vodou.

1. „Tady Jody. Potřebuju se s tebou sejít. Zavolej mi, prosím.“

2. „Dear sir, on behalf of the Yale University, of Literature Department. We would like to invite you...“ (Zrychluje přetáčení pásky.)

3. „To jsem já, Jody. Musím s tebou mluvit. Zavolej mi.“

4. Ženský hlas se silným španělským přízvukem: „Dżerzy, you mother fucker, don't try to fuck with me or you'll be fucking sorry.“

5. „On behalf of Spertus College of Judaica...“

Zase zrychluje přetáčení.

Pracovní stůl zavalený knihami, obrovská knihovna, štos výtisků *New York Times Magazine*. Na obálce stojí Džerzy v rajtkách a vysokých jezdeckých botách před stájí. Od pasu nahoru je nahý, v ruce má bičik.

Pak si vleze do vany. Zavře dveře do koupelny nebo zatáhne závěs. Hudba. Nejdřív Frank Sinatra, pak zazní mezinárodní polské šlágry, například *Láska ti všechno odpustí*.

Za okamžik vyjde z koupelny malý kluk. Mění se osvětlení. Reflektory ozařují jednotlivé předměty a kusy nábytku, které jsme předtím neviděli. Teď jsme v roce 1940. Německá okupace a byt, v němž žije malý Džerzy s rodiči. Neon za oknem už neblíká. Chlapec jde ke stolu se šachovnicí, nad ním se sklání otec. Posadí se, sleduje figurky. Otec, aniž na něj pohlédne, řekne:

Otec: „Pokřižuj se.“

Chlapec pomalu naznačuje znamení kříže.

Otec: „Rychleji!“

Kluk se křížuje rychleji.

Otec: „Jak se jmenuješ?“

Kluk: „Jurek.“

Otec: „Jaký Jurek?“

Kluk: „Lewinkopf.“

Otec mu dá facku a přitom shodí několik figurek. Chlapec se je pokouší znovu postavit. Otec opakuje:

Otec: „Jak se jmenuješ?“

Kluk: „Jurek Lewinkopf.“

Otec vstává a vytahuje z kalhot opasek.

Otec: „Jak se jmenuješ, kluku?“

Kluk: „Jurek,“ odpovídá se slzami v očích a několikrát rychle opakuje, „Jurek, Jurek, Jurek Kosiński.“

Na scénu přichází krásná matka v elegantním kožichu. Na límci září sněhové vločky. Nádherné černé vlasy zakrývá stylový klobouk. Kluk k ní běží a tiskne ke kožichu rozpálenou tvář. Matka ho s láskou líbá a vyčítavě hledí na svého muže, který za zády schovává opasek.

Matka: „Ty ho, Mojše, nebiješ proto, abys ho něco naučil, ale protože tě to baví.“

Otec: „Zbláznili jste se? Jestli chcete, abych vás provedl peklem, musíte mě poslouchat. Oba.“

Chlapec, který hraje Džerzyho (k režisérovi): „Pane režisére, on mě doopravdy praštil.“

Režisér (ze zákulisí): „Ticho! Hrajte!“

Matka: „Jurečku, ať se stane cokoli, pamatuj si, že tě maminka miluje.“

Matka nonšalantně odhazuje kožich na podlahu a odchází ze scény.

Otec: „Jsem Mieczysław! Ne Mojše, Mieczysław!“

Poté rezignovaně mávne rukou a vrátí se k šachovnici. Zpoza scény slyšíme klavír. Je to matka, která krásně hraje Lisztův *Mephisto Waltz*. Chlapec zvedá kožich a nasává matčinu vůni. Vrací se do koupelny. Mění se osvětlení. Teď jsme zase v New Yorku a za oknem bliká červený neon.

„Může být,“ povzdychl si Roger, když nám doléval chilské červené víno. „Může být, ale co tím vším chceš vlastně říct?“

Seděli jsme v pohodlných bambusových křesílkách. Byl říjen či, jak se tu říká, Indian summer, něco jako polské babí léto. Od Hudsonu se plížila mlha, lodě už odpluly a světla

New Jersey byla méně zřetelná. Roger v poslední době trochu přibral, ale na svých pětasedmdesát vypadal pořád skvěle. Jeho vodnaté, kulaté oči se dívaly pozorně a ústa měl neustále v pohybu, pojídal ubrousky, lístky do divadla a parkovací karty, což mu občas působilo velké problémy.

„Protože to, že lhal, víme všichni,“ přidal se Raul. „A to, že po něm vlastně skoro nic nezůstalo, ví taky každý.“

Raulovi vyskočil do klína tlustý černý kocour, šťouchal ho hlavou do břicha a dožadoval se mazlení. Raul se mu začal plně věnovat, kocour byl v sedmém nebi, protahoval se, zvedal ocas, vypínal zadek. Když ho Raul poslechl a podrbal ho nad ocasem, kvíkl spíše psím než kočičím hlasem.

„Byl to rozhodně inteligentní chlap, a to hodně.“ Roger se vlídně díval na kočičí taneček. „Možná dokonce tak inteligentní, že si myslel, že většina toho, co napsal, nestojí ani za zlámanou grešli a zhroutí se jako domeček z karet při sebemenším závanu větru.“ Nahnul se k Raulovi a zafoukal kočce do zadku. „A proto potřebuje nějaké velké poslední představení. Pamatuješ si, Raule, Džerzy často říkával, že sebevražda je nejlepší způsob, jak si prodloužit život.“

Všichni jsme chvíli pozorovali černého kocoura. Spolu s námi ho sledovaly i ostatní tři kočky. Už neležely nehnutě, začaly se protahovat a roztahovat na svých křeslech.

„Jestli je to tak,“ zeptal jsem se, „proč jste teda před ním všichni tak padali na zadek? Psali jste o něm, že je to kříženec Becketta s Dostojevským, Geneta a Kafky.“

„No tak, Michaele, už dost, dost.“ Raul se pokusil shodit kočku na kamennou podlahu, ale ta mu zařála drápy do kalhot. „Nech toho, ty rošťáku jeden.“

Kočka to nakonec vzdala a měkce dopadla na podlahu.

„Podívej se, Rogere, krev... zase budu poškrábaný,“ postěžoval si Raul.

„Proč, proč?“ Roger pokrčil rameny. „Miláčku, vyčisti si to peroxidem a dones ještě jednu láhev.“ Usmál se na Raula a láskyplně sledoval, jak odchází. Raul pocházel ze San José, byl mnohem mladší než Roger, pohyboval se jako ochočené, ale přesto stále dravé zvíře. „Určitě proto, že svět už dávno nedokáže odlišit talent od neschopnosti a lež od pravdy. A možná že i z nějakého jiného důvodu. Možná proto, že Amerika někoho takového jako Džerzy nikdy předtím na vlastní oči neviděla. Proto s náma takhle vyjebal. A teď, jak to tak vypadá, ho chce Džanus posmrtně vykourit.“

„Počkej,“ řekl jsem. „Počkej, počkej...“

„Hlavně se neurážej. Raule, vzpomínáš, jak divně byl cítit?“

„Jako pačuli,“ podotkl Raul.

„Ne, ne, ne. To nebylo pačuli. Džanusi, napadlo tě někdy, že duše může mít svůj vlastní pach? Může smrdět jako kozel nebo vonět jako růže. Je psáno, že když Bůh stvořil člověka, vdechl mu do úst svého ducha, ale je možné, že se ve stejném okamžiku odněkud připlazil ďábel a foukl mu do prdele zase toho svého. Mám jenom jedno přání: nepodceňuj naši inteligenci a netvrď nám, že o něm chceš napsat pravdu.“

„No právě,“ doplnil Raul. „Uvědom si, že čím dál jsi od pravdy, tím blíž jsi k Džerzymu.“

Roger pokýval hlavou.

„To je fuk, přejeme ti hodně štěstí. Ale počítej s tím, že se za chvíli objeví davy lidí, co se na tebe vrhnou s řevem, že ho znali líp a že takhle to vůbec nebylo. Ale to by tě nemělo zastavit, protože napsat o něm napadlo tebe, a ne je. S námi ale nepočítej. Protože si vůbec nejsme jistí, že je dneska v New Yorku kromě nás ještě někdo, kdo si vzpomene, že nějaký Džerzy kdy existoval.“

„Nepřehánějte,“ odpověděl jsem.

Raul otevřel novou láhev a pod našima nohama se tři kočky připojily k černému kocourovi a vytvořily chumel plný mňoukání a vrískotu, škrábání a kousání. Orgie kastrátů mohly začít.

Další den se zkazilo počasí, začalo lít. Ale stejně jsem vyrazil do Barnes & Noble, obrovského několikapatrového knihkupectví na Broadwayi naproti Lincolnovu centru, a zeptal se na monografii Kosińského.

„Koho? Mohl byste to jméno hláskovat?“ zeptal se mladý prodavač.

Hláskoval jsem ho jednou, potom ještě jednou a ještě jednou, ale to už jsem cedil mezi zuby. Něco naťukal do počítače, pak zavrtěl hlavou a řekl:

„Nic.“

„Nic?“

„Nic!“

Sklaplo mi, zapochyboval jsem a přestal s Džerzym otravovat.

Mlha

Před mnoha lety jsem v Teatru Powszechnym ve Varšavě viděl slavnou adaptaci *Vojny a míru*. Už si nevzpomínám, kdo ji režíroval. Každopádně to byla ta slavná Piscatorova adaptace. Z celého představení jsem si zapamatoval jen jednu scénu. Když po bitvě u Borodina daruje Napoleon Petru Bezuchovovi život, říká mu: „Pro vás je to osud, pro mne náhoda.“ Také si pamatuji, že herec, který hrál vypravěče, byl gay. Když říkal: „Kdo ví, jak by bitva dopadla, nebýt té mlhy, té hrozné mlhy...“, nezamýšlel jsem se ani tak nad smyslem toho, co ří-

kal, ale rozesmálo mě, jak afektovaně vyslovoval to „mlhyyy“. Homosexuálové byli tehdy v Polsku pronásledováni. Setkávali se tajně po nocích, v různých katakombách a stejně jako první křesťané se poznávali díky tajným znamením.

Vynikající spisovatel Julian Strykowski mi vyprávěl, jak za druhé světové války prchal před Němci ze Lvova a ocitl se v Moskvě, kde byla homosexualita tvrdě potírána. Jednoho večera, hnán smutkem, nevydržel, zamaskoval se šálou a vydal se na veřejné záchodky. Na druhém konci spatřil podobně zamaskovaného muže. S bušícím srdcem a s obavami, že to bude považovat za provokaci, se k němu opatrně přikradl a najednou poznal známého malíře ze Lvova. S pláčem se objali. Julek se mi svěřil, že takových setkání zažil v průběhu té hrozné války spousty. Prosil jsem ho, aby popsal druhou světovou válku právě prostřednictvím těchto setkání na veřejných záchodcích. Pokýval hlavou, že ano, že o tom už přemýšlel, ale je disident a mohlo by ho to zkompromitovat v jeho boji s komunismem.

Ať tak či onak, náš příběh bude také příběhem osudu a mnoha náhod.

Máša, zapsal si později Klaus Werner, mi řekla, že náhoda je pouze bič, kterým osud žene vpřed vše, co je nevyhnutelné.

Můj agent mě nemá rád

Můj literární agent mě nemá rád. Nevěděl jsem, jestli je Dennis vysoký, nebo malý, protože když jsem vešel, nikdy nevstával od obrovského psacího stolu, zavaleného různými verzemi scénářů a rukopisy her. S určitostí jsem věděl jen to, že mě nesnáší a nerespektuje. Vždycky když jsem vyjel do

sedmnáctého patra slavné agentury na západní straně 57. ulice a po dlouhém čekání na recepci ho našel ve spleti kanceláří, Dennis, aniž vstal, na mě začal házet vinu za každou kravinu, která dorazila z Polska do New Yorku. Včetně antisemitismu, rasismu, homofobie, kastrace pedofilů, náboženského fanatismu a velmocenských ambicí. Vypadalo to, že se na mé návštěvy pečlivě připravuje, protože měl vystřižené všechny články z *New York Times*. Připadal jsem si jako Alexandr Matrosov, sovětský hrdina vlastenecké války, který vlastním tělem zalehl střílnu bunkru, z něhož zrovna pálil německý těžký kulomet, aby rudoarmějci mohli projít. Když mě Dennis ponižoval, chodili si jej poslechnout také ostatní agenti, kteří sídlili na stejném patře. Fousatý tlustoch zastupující Penderckého, šéf dramatické sekce, a také slavný Sam Cohn, nej důležitější agent prozaiků, který zastupoval Arthura Millera, Woodyho Allena a Doctorowa. Všichni z toho měli docela srandu. Trvalo to dlouho a nebylo to vůbec příjemné.

Po každé návštěvě u Dennise jsem si přísahal, že tam víckrát nevčkročím, samozřejmě jsem se snažil přejít k jiné agentuře, ale první otázka, kterou mi vždycky položili, byla, jestli jsem v posledním roce vydělal milion dolarů. Takže když se mi všichni posmívali, snažil jsem se usmívat a přitom jsem se utěšoval, že jestli existuje Bůh a spravedlnost, pak mi jednoho dne dovolí se pomstít. Dokud má člověk naději na pomstu, může toho snést hodně.

A pak se to stalo. Pár dní před setkáním s Klausem mi Dennis zavolal, navíc ne prostřednictvím svého asistenta, ale osobně, a docela přátelsky se mě zeptal, jestli dnes nic nemám a nemohl bych se v jedenáct zastavit v agentuře.

Blížily se Vánoce, vítr mi metal sníh do tváře. Před policejní stanicí na západní straně Manhattanu, na 100. ulici stála řada černých dětí. Dlouhá řada. Starosta totiž, aby

oslavil vánoční svátky, vydal nařízení, že děti, které odevzdají svou zbraň, dostanou nové tenisky značky Nike. Někteří nesouhlasili a tvrdili, že zbraň odevzdají určitě jen ty děti, které mají ještě jednu, a pokud žádnou další nemají, pak si tu svou stejně zase koupí zpátky od policajtů na černém trhu. Děti trpělivě čekaly, ani sníh jim nevadil. Vzpomněl jsem si na frontu do Leninova mauzolea v Moskvě.

Na rohu 96. a Broadwaye jsem vešel do metra a pořád jsem přemýšlel o tom, co po mně může Dennis chtít. Nejdřív mě napadlo, že mě chce vyhodit, ale na druhou stranu jsem měl s agenturou podepsanou smlouvu ještě na dva roky... Pak mi blesklo hlavou, že se v Polsku stalo něco opravdu nechutného a on se chce před svátky ještě pobavit.

V tu dobu bylo metro skoro prázdné. Nějaký chlápek převlečený za Santu Clause si nahlas četl *New York Times*, pak je zmačkal a zařval: „Zkurvenej Bloomberg.“ Poměrně elegantní muž, který vypadal jako profesor z Kolumbijské univerzity, ho upozornil, že v takovém kostýmu by neměl mluvit sprostě. Santa se na něho nenávistně podíval a řekl: „Fuck you too!“ Začali se hádat, a pak i prát. Svátky byly za dveřmi, všichni mysleli na dárky a nikomu se nechtělo mezi ně míchat. Na Columbus Circle jsem vystoupil a podzemním průchodem se dostal na 57. ulici. Před hotel Hilton najížděla dlouhá kolona černých limuzín, z nichž vystupovali usměvaví muži v kašmírových pláštích, sněhobílých košilích a oblecích od Armaniho, a krásné, vonící dámy v čínčilových kožiších. Byli to odborníci účastníci se konference věnované boji s hladomorem v Africe. Opět jsem se přesvědčil, že matka měla pravdu, když mě prosila, abych nechal psaní a vybral si nějaké normální povolání.

U Carnegie Hall se bílý bezdomovec pokoušel prodat černochovi za pět dolarů poměrně velkou ptačí klec. „Klece se

líbí leda bílým,“ odsekl černochoch. V přízemí mě zkontrolovala ochranka a za chvíli se ukázalo, že Dennis je docela vysoký chlap. Protože nejenže se postavil, aby mě přivítal, ale ještě šel a nechal mi přinést kávu, a dokonce se zeptal, jestli si ji dám v hrnku, nebo v šálku, s mlékem, nebo bez, a pak se na mě vyčítavě podíval a zeptal se: „Džanusí, proč jsi mi nic neřekl?“ A položil na stůl krásně ilustrovaný magazín.

New York crowd and highly protected party

Několik let jsem na Manhattanu vymetal večírky. Jistý zkušený maďarský spisovatel, který to provozoval už dvacet let a měl za sebou jeden film natočený podle jeho scénáře, mě přesvědčoval, že je to naprosto nezbytné. Můžeš narazit na někoho důležitýho, kdo ti pomůže. Nikdy nemůžeš vědět, co se stane. Půjdeš se vychcat a vedle tebe stojí Steven Spielberg. Nebo jdeš na hajzlu do kabinky a v sousední sedí George Lucas. Pod dveřmi mu podstrčíš scénář, on ti ho vrátí, tak mu ho hodíš vrchem. Furt, ale fakt furt musíš mít u sebe jeden exemplář svého díla nebo scénáře a pamatuj si, nejsi tady proto, aby sis užíval, buď kurevsky přitažlivej, neožírej se až do němoty, hlasitě se směj a vykládej vtipy. Když si je nepamatuješ, udělej si tahák. Pak mi ukázal hustě popsany papírek.

Velké večírky na Manhattanu se zpravidla dělí na highly protected party, tedy elitní, a na ty obyčejné, na které chodí newyorská spodina. K té spodině patří autoři špatně prodaných románů, druhořadí novináři, kteří i když třeba mají Pulitzerovu cenu, už je dávno promlčená, kritici, jejichž názory jsou všem u prdele, a umělci z Evropy, kteří se nedokázali prosadit. Začínající transvestité, producenti bez peněz

a modelky, které už nejsou žádané, anebo ty, které ještě nikdo nechce. Ty pak obrovskými písmeny píší svá jména barevnými fixy na prezenční listinu vyvěšenou na dveřích a doufají, že si jich někdo všimne. Takové večírky se nejčastěji konají v loftech, bývalých továrních halách přestavěných na ateliéry, kterých jsou na Manhattanu spousty, hlavně mezi ulicemi Houston a Canal, protože za Canal už začíná China Town.

Někdy se v davu mihnou fotoreportéři ze společenských rubrik, aby se ujistili, že tady kvůli nikomu nemá cenu ztrácet čas. Říká se, že na Manhattanu připadá na jednoho muže dvanáct žen. Takže na takových večírcích vždycky převládají ženy, často ještě docela pěkné, ale už zatrpklé, trpící zoufalou newyorskou osamělostí. Některé pracují v nakladatelstvích nebo v reklamě, takže kdyby se trochu snažily, mohly by dokonce některému neúspěšnému mladíkovi pomoci. Ale nikdo jim moc nevěří, a tak i ony už přestaly věřit jiným a pijí do němoty. Další den jdou na jógu, pak do kostela a podáním ruky si předávají pozdravení pokoje.

Na takových večírcích se nedá ani najíst, je tam nával, hodně alkoholu, drog a strašně moc hlučného veselí, protknutého smutkem a ostražitostí. Hlavně aby se šance, která nejspíš neexistuje, ale kdyby přece jen nějaká byla, hlavně aby se nepromarnila vlastní blbostí, zbytečným rozhovorem nebo tím, že se člověk s někým nesmyslně vyspí. Víím, co říkám, protože jsem na podobných večírcích promrhal dobrých pár let.

Ale highly protected party, tak to je úplně jiná káva. Vchod hlídají policisté v uniformách a uvnitř postává ochranka v civilu, jsou tam vybraná jídla, drahý alkohol, všichni už všechno dokázali, nebo v každém případě mnohé.

Neberou žádné prášky na spaní, nedeptají je krize, a jejich vášně řeší právníci. Takže ženy se nebojí rozvodů a muži

zase vědí, že se ženám vážnější zálety nevyplatí. I ti nejstarší z nich jsou zdraví, opálení a mladí, jen občas se tak nějak zvláště rychle unaví, když jdou do schodů, nebo vzpomínají na velmi vzdálenou minulost, a jejich psychický stav střeží nejdražší psychiatři, takže sebevraždy páchají jen tehdy, pokud je předem důkladně probrali.

Právě na takovém super elitním večírku jsem se ocitl, protože mě pozval slavný americký novinář, který právě dostal Pulitzerovou cenu a měl za manželku Polku. Pořádalo ho francouzské velvyslanectví v nádherném paláci na 5. avenue nedaleko 79. ulice. Požadovalo se bílé oblečení, bylo však léto, takže jsem s tím neměl problém. Bohužel jsem neměl bílé boty, ale nikdo po mně přece nemohl chtít, abych si pro potěšení pár buržoustů kupoval bílé boty na jedno použití. To by bylo neetické a neekologické. Takže jsem si obul černé boty, které se k mému oblečení vůbec nehodily. Naštěstí tam bylo narváno, tak se to nějak ztratilo.

Pozvali i několik celebrit na okrasu, a aby se nikdo nenudil. Na schodech zpívala černošská zpěvačka z Broadwaye, která byla čerstvou držitelkou ceny Tony. Jídla barevně ladila s oblečením. Jen žlutavou bělost šampaňského narušovaly broskve, které v něm plavaly. Zato číšníci perfektně hráli číšníky.